

Sposób rozstrzygnięcia zgłoszonych uwag i wniosków do Prognozy oddziaływania na środowisko i do projektu Programu Fundusze Europejskie dla Podlaskiego 2021-2027 (FEoP 2021-2027) w związku z udziałem społeczeństwa w strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko FEoP 2021-2027

Uwagi do projektu FEoP 2021-2027:

Lp.	Rozdział projektu programu, którego dotyczy uwaga/numer strony na której znajduje się zapis	Zapis w projekcie programu, którego dotyczy uwaga	Treść uwagi lub proponowany zapis	Uzasadnienie uwagi	Rozstrzygnięcie uwagi	Uzasadnienie rozstrzygnięcia uwagi
1.	2.1.2.2. Cel szczegółowy (ii): Wspieranie energii odnawialnej zgodnie z dyrektywą (UE) 2018/2001, w tym określonymi w niej kryteriami zrównoważonego rozwoju (Działanie 2.2) /strona 47 Projektu programu Fundusze Europejskie dla	W ramach celu szczegółowego przewiduje się wsparcie jednostek wytwarzania energii elektrycznej i ciepła ze wszystkich rodzajów OZE, w szczególności z biomasy, biogazu, energii wiatru, słońca oraz Ziemi (geotermia).	Uzupełnić zapis o jednostki wytwarzania energii elektrycznej z OZE jakim jest woda w następujący sposób: „W ramach celu szczegółowego przewiduje się wsparcie jednostek wytwarzania energii elektrycznej i ciepła ze wszystkich rodzajów OZE, w szczególności z biomasy, biogazu,	Zapis jaki obecnie znajduje się w projekcie Programu wyklucza możliwość finansowania wsparcia dla elektrowni wodnych (nawet wykorzystujących istniejące już budowle piętrzące). Jest to zapis dyskryminujący dla tych źródeł energii odnawialnej i nie ma podstaw w żadnych regulacjach unijnych, a wręcz jest sprzeczny z dyrektywą w sprawie promocji energii ze źródeł odnawialnych. Jedynymi ograniczeniami dotyczącymi możliwości realizacji i finansowania inwestycji w nowe elektrownie wodne, o których mówi Dyrektywa, a także które są przywołane w opiniowanym Projekcie Programu, są ograniczenia/wymogi wynikające z Ramowej Dyrektywy Wodnej (RDW). Spełnienie wymogów unijnych dotyczących ochrony środowiska jest	niezasadna	Zapis w projekcie programu FEoP 2021-2027 „W ramach celu szczegółowego przewiduje się wsparcie jednostek wytwarzania energii elektrycznej i ciepła ze wszystkich rodzajów OZE... ” jednoznacznie wskazuje, że możliwe są inwestycje również w elektrownie wodne. Należy mieć na uwadze, iż użyte określenie " w szczególności " ma charakter przykładowy a

	Podlaskiego na lata 2021-2027		energii wiatru, słońca, wody oraz Ziemi (geotermia).”	<p>natomiast przedmiotem oceny każdej nowej inwestycji w zakresie energetyki wodnej w Polsce. Każdy projekt hydroenergetyczny realizowany w Polsce musi być poddany ocenie oddziaływania na środowisko oraz ocenie wodnoprawnej, w których poddaje się weryfikacji między innymi wpływ inwestycji na stan części wód i zgodność projektu z Planem gospodarowania wodami oraz jego wpływ na możliwość osiągnięcia celów wyznaczonych w tym dokumencie. Podczas oceny analizowane są zarówno alternatywne opcje, jak i efekt skumulowany przedsięwzięcia oraz dokonuje się wyboru najlepszej opcji środowiskowej. Jeśli podczas oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko wykazano by, że realizacja inwestycji może zagrażać osiągnięciu celów środowiskowych wynikających z RDW wówczas inwestycja musiałaby spełnić przesłanki uzyskania derogacji wynikającej z art. 4.7 RDW. W innym przypadku, gdy inwestycja zagrażałaby osiągnięciu celów środowiskowych i nie spełniała przesłanek derogacji, nie mogłaby zostać zrealizowana. A zatem, istniejąca procedura oceny oddziaływania inwestycji na środowisko i oceny wodnoprawnej, uwzględniająca ocenę zgodności przedsięwzięcia z celami RDW i wyklucza możliwość realizacji przedsięwzięć niezgodnych z wymogami prawa unijnego, w tym RDW. Brak uwzględnienia energetyki wodnej w programie jest więc nieuprawniony. Ponadto, pragniemy podkreślić, że współczesne technologie oparte na najnowszych badaniach naukowych pozwalają na wiele możliwości realizacji inwestycji, polegających na budowie małych elektrowni wodnych, w taki sposób, aby nie zagrażały osiągnięciu celów</p>		nie numeratywny. Ponadto należy mieć na uwadze, że zgodnie z zapisami projektu Umowy Partnerstwa (wersja z lutego 2022 r.) inwestycje w elektrownie wodne będą wspierane w ograniczonym zakresie.
--	-------------------------------	--	---	---	--	---

				<p>środowiskowych jednolitych części wód. Do technologii tych zalicza się między innymi przyjazne rybom turbiny umożliwiające przepływanie przez nie ryb, bez powodowania uszczerbku na zdrowiu, czy też coraz częściej stosowanie różnego rodzaju kurtyny behawioralne. Co więcej, budowa elektrowni wodnej przy istniejącym obiekcie piętrzącym z wyposażeniem obiektu w urządzenia chroniące organizmy wodne i zapewniające ciągłość morfologiczną stosownie do funkcji ekologicznej jaką pełni dany ciek (czyli zgodnie z wytycznymi i harmonogramem określonym w Planach gospodarowania wodami) może przyczynić się do polepszenia stanu jednolitej części wód.</p> <p>Wykorzystywana jest bowiem już istniejąca przegroda na rzece, przy której najczęściej wraz z elektrownią inwestor zobowiązany jest do budowy przepławki dla ryb, a zatem w wyniku i w miejscu inwestycji ciek zostaje udrożniony. Jednocześnie chcielibyśmy podkreślić, że przyjęte Projekcie Programu ograniczające zapisy dotyczące możliwości współfinansowania projektów w zakresie energetyki wodnej, które uniemożliwiają budowę jednostek wytwórczych będą skutkować wstrzymaniem rozwoju branży małych elektrowni wodnych (MEW) i niemal zupełnym brakiem wzrostu poziomu produkcji energii z tych źródeł. Oznacza to marnotrawstwo istniejącego potencjału hydroenergetycznego i jest niezgodne z dokumentami strategicznymi Polski, takimi jak Polityka Energetyczna Polski do 2040 roku czy Strategia Odpowiedzialnego Rozwoju (SOR). W PEP2040 hydroenergetyka otrzymała status projektu strategicznego SOR w obszarze</p>	
--	--	--	--	--	--

				<p>interwencji Rozwój techniki PS.3(4). W wyraźny sposób przedstawiono zalety energetyki wodnej i wskazano możliwości do wykorzystania potencjałów wód płynących, przytaczając inwentaryzację nadzorowaną przez Ministerstwo Środowiska. W jej wyniku powstała baza danych zawierająca blisko 13,5 tys. urządzeń piętrzących, które ze względu na interes Skarbu Państwa oraz uzasadniony interes użytkowników wód mogą być wykorzystane na cele energetyczne. W PEP 2040 zwrócono uwagę na funkcję regulacyjną elektrowni wodnych dla krajowego systemu elektroenergetycznego, zwłaszcza elektrowni szczytowo-pompowych. Pomimo mniejszych możliwości regulacyjnych elektrowni przepływowych, nie pominięto ich roli i zachęcono do poszukiwania nowych sposobów wykorzystania regulacyjnego charakteru, również najmniejszych obiektów. Ponadto zaakcentowano szereg korzyści dla gospodarki wodnej, wynikających z rozwoju hydroenergetyki. Ma ona między innymi zapewnić rozwój gospodarowania zasobami wodnymi, zwiększyć rolę retencji, śródlądowych dróg wodnych oraz rewitalizację piętrzeń wodnych, doprowadzić do zwiększenia liczby progów wodnych, które są istotne z punktu widzenia regulacji cieków. W związku z wymienionymi argumentami, nie widzimy podstaw do wprowadzania dyskryminujących kryteriów eliminujących możliwość rozwoju bezemisyjnego źródła OZE, jakim jest energetyka wodna.</p>		
--	--	--	--	---	--	--